

Online
dermatologie

Verwijzing naar de internist

1

Indicaties

- Als het niet lukt om de hoge bloed glucose waarde onder controle te krijgen
- Bij cardiovasculaire risicofactoren
- Bijkomende gezondheidsproblemen
- Bij complicaties
- Bij zwangerschap(swens)

2

Mogelijkheden van de internist

- De internist kan de zorg overnemen op de volgende deelgebieden
 - Diagnostiek
 - Glykemische instelling
 - Cardiovasculaire risicofactoren
 - Complicaties
 - Zwangerschap(swens)

3

Diagnostiek door de internist

- Aanvullende diagnostiek
- Bij twijfel over de diagnose
- Bij twijfel over de aanpak van de diabetes mellitus

4

Glykemische instelling door de internist

- Glykemische ontregeling
 - Acuut bij een Hyperosmolair hyperglykemisch coma
 - Acuut bij een ketoacidose
 - Acuut bij een ernstige hypoglykemie
 - Bij moeilijk te reguleren diabetes mellitus type 2
 - Door medicatie die niet verdragen wordt
 - Door technische fouten bij de toediening van medicatie
 - Door inadequaat zelfmanagement
 - Hypoglycemia unawareness
 - Motivatie problematiek
 - Morbide obesitas
 - Eetstoornissen
 - Psychiatrische problemen

5

Glykemische instelling door de internist

- Glykemische ontregeling
 - Tijdens opname in het ziekenhuis als er een kans op ontregeling is
 - Bij ernstige infecties
 - Bij veranderingen van eetpatroon
 - Bij medicatie die tot ontregeling kan leiden
 - Bij ingrepen die tot ontregeling kan leiden

6

Glykemische instelling door de internist

- **Onderzoek naar de oorzaak van de Glykemische ontregeling**
 - Een uitgebreide anamnese over de medicijnen
 - Een uitgebreide anamnese over de leefstijl
 - Een uitgebreide anamnese over de klachten
- **Lichamelijk onderzoek**
 - Meten van de bloeddruk
 - Meten van de hartslag
 - Meten van het gewicht
 - Onderzoek van de bloedvaten in de hals en de benen
 - Luisteren naar het hart
 - Onderzoek naar het gevoel in de voeten
 - Onderzoek van de injectieplaatsen

7

Glykemische instelling door de internist

- **Bloed- en urineonderzoek**
 - Glucose waarde
 - HbA1C
 - Nierfunctie
 - Cholesterol waarde
- ECG

8

Behandeling van risicofactoren

- **Risicofactoren die behandeld moeten worden**
 - Therapieresistente hypertensie
 - Therapieresistente dislipidemie
 - Ernstige obesitas

9

Andere gezondheidsklachten

- **Andere gezondheidsklachten kunnen diabetes of de gevolgen daarvan erger maken**
 - Leverproblemen
 - Nierproblemen
 - Ernstig overgewicht
 - Hartproblemen
 - Problemen met de bloedvaten, zoals etalagebenen
 - Kanker
 - Psychische aandoening
- **Stabiele bloed glucose waarden bereiken kan moeilijk zijn**
 - Medicijnen zoals ontstekingsremmers
 - Medicijnen tegen psychoses
 - Medicijnen die het afweersysteem onderdrukken
 - Chemotherapie

10

Behandeling door de internist bij complicaties

- **Complicaties**
 - Chronische nierschade
 - Een diabetisch voetulcus
 - Autonome neuropathie

11

Behandeling door de internist bij zwangerschap(swens)

- **De uitkomst van de zwangerschap is alleen optimaal**
 - Wanneer de consequenties van de diabetes mellitus ruim van tevoren met de aanstaande moeder en partner zijn doorgesproken
 - Bij intensieve begeleiding door een diabetesteam samen met de gynaecoloog

12

Hyperglykemie

- Oorzaken van hyperglykemie
 - De werking van de tabletten is niet meer voldoende
 - De medicatie wordt niet goed of niet voldoende ingenomen
 - Onvoldoende aanpassing van de leefstijl
 - Andere vorm van diabetes
 - Medicijnen die de bloed glucose waarde verhogen

13

Aanpassen van de medicatie

- De medicatie wordt aangepast indien nodig
 - Insuline
 - GLP-1 agonist
 - SGLT-2-remmer
 - DPP-4-remmers

14

Insuline

- Meestal na het avondeten
- Uitleg door de diabetes verpleegkundigen
- Als de bloed glucose waarden blijven schommelen
 - Stap 1 aanpassen van het insuline schema aangepast worden
 - Stap 2 andere medicijnen voorschrijven
 - GLP-1 agonisten
 - SGLT-2-remmers

15

GLP-1 agonist

- Liraglutide
- Dulaglutide
- Exenatide
- Lixisenatide

16

GLP-1 agonist

- Wordt gestart als insuline therapie onvoldoende werkt
- De internist kan een GLP-1 agonist adviseren in plaats van insuline bij
 - Overgewicht (bij een BMI van 30 of meer)
 - Als het extra belangrijk is hypoglykemie te voorkomen
- GLP-1 agonisten verlagen de bloed glucose waarde
- GLP-1 agonisten verminderen de eetlust, waardoor gewichtsverlies
- GLP-1 agonisten geven geen verhoogd risico op hypoglykemie
- De patiënt spuit deze middelen onder de huid met een injectiepen

17

SGLT-2-remmer

- Canagliflozine
- Dapagliflozine
- Empagliflozine

18

SGLT-2-remmer

- Door een SGLT-2-remmer plast men meer glucose uit
Hierdoor dalen de bloed glucose waarden
- Een SGLT-2-remmer is geschikt
 - Patiënten die een verhoogd risico hebben op hypoglykemie
 - Overgewicht
 - Hart- en vaatziekten

19

DPP-4-remmers

- Linagliptine
- Saxagliptine
- Sitagliptine
- Vildagliptine

20

DPP-4-remmers

- DPP-4-remmers verlagen de bloed glucose waarde
 - DPP-4-remmers zorgen ervoor dat een bepaald darmhormoon (GLP-1) langzamer wordt afgebroken
 - DPP-4-remmers zijn minder effectief dan GLP1-agonisten
 - DPP-4-remmers hebben ook minder bijwerkingen

21

Aanpassen van de medicatie

- Insuline
- GLP-1 agonist
 - Dulaglutide
 - Exenatide
 - Liraglutide
 - Lixisenatide
- SGLT-2-remmer
 - Canagliflozine
 - Dapagliflozine
 - Empagliflozine
- DPP-4-remmers
 - Linagliptine
 - Saxagliptine
 - Sitagliptine
 - Vildagliptine

22

Aanpassen van de medicatie

- Als een medicijn na 6 maanden niet goed werkt, dan wordt een ander middel geprobeerd
- Soms is het nodig om verschillende medicijnen of verschillende doseringen te proberen
- Als de bloed glucose waarden stabiel zijn dan wordt de patiënt terug naar de huisarts verwezen
- Als een patiënt een paar keer per dag insuline spuit, dan blijft hij onder behandeling van de internist

23

Andere zorgverleners

Het is niet altijd aan uw huisarts mogelijk om u te helpen. Het kan zijn dat u een andere zorgverlener nodig heeft. Het kan zijn dat u een andere zorgverlener nodig heeft. Het kan zijn dat u een andere zorgverlener nodig heeft.

Andere zorgverleners

Het is niet altijd aan uw huisarts mogelijk om u te helpen. Het kan zijn dat u een andere zorgverlener nodig heeft. Het kan zijn dat u een andere zorgverlener nodig heeft. Het kan zijn dat u een andere zorgverlener nodig heeft.

Andere zorgverleners

Het is niet altijd aan uw huisarts mogelijk om u te helpen. Het kan zijn dat u een andere zorgverlener nodig heeft. Het kan zijn dat u een andere zorgverlener nodig heeft. Het kan zijn dat u een andere zorgverlener nodig heeft.

24

